

NÁPRSTKOVO MUZEUM
ASIJSKÝCH, AFRICKÝCH A AMERICKÝCH KULTUR

Betlémské náměstí 1
110 00 Praha 1

www.nm.cz

N Á R O D N Í M U Z E U M

víc než dotek historie

Vítů, Barbora. *Obrazy moderní Indie – reflexe v životě a díle malíře M. F. Husaina*. Praha, 2012. Diplomová práce. Filozofická fakulta, Ústav jižní a centrální Asie – Indologický seminář Univerzity Karlovy v Praze. 110 s. 51 obraz. Příloh. Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Svetislav Kostić, Dr.

Předkládaná diplomová práce se zabývá osobností významného indického umělce Makbúla Fidá/y Husaina a reflexí moderní Indie v jeho díle. Diplomantka si nekladla za cíl vytvoření uměnovědného traktátu, ale širší sociokulturní reflexe, ve které vycházela ze „zdrojových textů odborné literatury, umělcových biografii a z mediálního pokrytí Husainových kauz.“ Tyto zdroje obohatila o rozhovory s pamětníky v ČR a přes email konzultovala několik indických umělců. Archivní materiály Národní galerie v Praze pomohly zrekonstruovat umělcův vztah k ČR. Jako metodu práce si zvolila „integraci poznatků z vybraných věd o člověku a kultuře“.

Téma, které si diplomantka zvolila, nebylo v českém odborném prostředí dosud monograficky zpracováno. Z tohoto důvodu je téma vhodně zvoleno, zvláště však s ohledem na jeho vztahy s Československem a s tím spojený archivní materiál uložený v Národní galerii v Praze. Autorka se opírá hlavně ze zahraniční literaturu, která se věnuje jak modernímu indickému umění, tak osobnosti Husaina v publikacích vydaných v 90. letech 20. století, v roce 2002 a naposledy (dílčím způsobem) v r. 2006 v menší publikaci z Peabody Essex Museum (Salem, MA, USA). Modernímu indickému umění se diplomantka věnovala už ve svých dvou bakalářských pracích (viz literatura). Lze říci, že diplomantka měla přiměřené množství podkladových materiálů, zvláště lze ocenit i možnost využití archivního fondu Národní galerie v Praze.

Vlastní obsah práce diplomantka rozčlenila do několika kapitol, které se dotýkají různých aspektů života M. F. Husaina. V úvodu se zabývá různými pohledy na malíře z pera jednotlivých životopisců a kritiků. V kapitole „život jako dílo“ nastiňuje důležité mezníky života M. F. Husaina, aniž by se příliš utápěla v biografických detailech, dále hovoří o jeho bytostné potřebě tvořit a obsahových námětech

jeho hledání. Dále diplomantka vyzdvihuje Husainův vztah k filmovému umění. Vývoji kulturní scény po získání indické nezávislosti v roce 1947 se věnuje čtvrtá kapitola s anglickým názvem Progressive Artists Group, aby pak pátá kapitola pojednala o vývoji Husainova výtvarném stylu. Jádro práce tvoří šestá kapitola zabývající se Husainem jako mýtem ve světle teorie poznání a práva umělce na „umělecké ztvárnění svého postoje“, které vedlo ke vzniku konfliktů s politickým přesahem a s tím souvisejícími důsledky. Závěr pak stručně sumarizuje výsledky tezí, které diplomantka předložila. Práce je vcelku logicky vystavěna, směřuje od biografických daností a potřeby tvořit k hodnocení Husainovy osobnosti v kontextu indického moderního umění a kulturně politické scény. Autorka se snaží analyzovat dané jevy jak v souvislostech Husainova života, tak v širším spektru kulturně společenského vývoje. Zvolené kulturologické metody se jeví jako vhodnější než ryze uměnovědné a historické metody, které by nemohly postihnout všechny různorodé aspekty dané problematiky. Jako unáhlený se jeví závěr práce, kde autorka naznačuje, že přidá „i subjektivní náhled“, ale hned vzápětí stať ukončuje citací z literatury. Přílohy a rejstřík i ostatní náležitosti jsou k užitku celé práce pečlivě zpracovány. K obsahu práce a závěrům diplomantky nemám zásadnější výhrady kromě těžko opomenutelného faktu, že práce se nezabývá zhodnocením pramenů a literatury, se kterými diplomantka pracovala. Práci ale považuji po obsahové stránce za kvalitní a lze jen ocenit, že se tak významná osobnosti indického uměleckého života stala předmětem zpracování diplomové práce a to s výsledkem, který v sobě skrývá potenciál být po určitých úpravách publikován.

Moje výhrady se týkají gramatické a stylistické úrovně práce a způsobu citování. Diplomantka dělá gramatické chyby jak v pravopise, tak ve stylistice, vybočuje z větné vazby v souvětích, která jsou tak dlouhá, že se v nich mnohdy lze jen s největším úsilím dopátrat podmětu a přísudku, jako např. ve větě: *Celý problém...* (s. 49), která přísudek zcela postrádá. Čárky vkládá do souvětí mnohdy libovolným způsobem, jakoby intuitivně, takže ve výsledku pak čárky chybí tam, kde by být měly (zvláště před větou vztažnou), protože už se jeví nadbytečnými. Diplomantka také inklinuje k výrazům, které do diplomové práce nepatří, za všechny např. *emocionální zastydlost* (s. 18), *jen Bůh ví* (ss. 15–16), *odpárat* (s. 64) atp. Větší efekt se mnohde jeví jako jediné opodstatnění pro použití cizích slov, jako např. *explikace* – vysvětlení (s. 30). Nevhodné je např. použití slova *amalgamace* (s. 37) – v původním významu dobývání zlata a stříbra z rud – ve větě, kde hovoří o absorbování vnějších vlivů. Celkově styl evokuje spíše stati z uměnovědných časopisů zaměřených na odbornou veřejnost než vědeckou práci, kterou by diplomová práce bezesporu být měla.

Další výhrady se týkají bibliografie a citací. Jedná se hlavně o nestandardní citace elektronických zdrojů, které mají dle ČSN 690 2010 určité povinné údaje, které diplomantka důsledně neuvádí. Není-li norma závazná pro diplomové práce, bylo by i tak vhodné k ní přihlédnout zvláště s ohledem na přehlednou a instruktivní podobu normy na stránkách Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK, <http://www1.cuni.cz/~brt/bibref/bibref.html>. Jinak je chválihodné, že se diplomantka svého systému citací a bibliografie důsledně drží a až na neúplné údaje u elektronických zdrojů uvádí všechny potřebné údaje přesně. Dvojí uvádění roku (za jménem a za názvem nakladatelství) v bibliografii je nadbytečné. Zkratka str. se běžně zkracuje na s. Také zkrácená citace v textu se běžněji uvádí jako např. *(Třeštík, 2011: 143)*.

Na okraj ještě několik poznámek k termínům typu názvy institucí, které je nutné uvádět v originálním znění, jako např. NG. Jedná se o Národní galerii v Praze (dále NG) – toto je nejsnazší způsob uvádění názvů i jiných institucí, které po právu trvají na určitém způsobu citování. Proto také nelze v anglickém abstraktu (který by asi neustál korekturu rodilého mluvčího) volně vytvářet neexistující názvy jako Prague's National Gallery's Archive. Jedná se o National Gallery in Prague a její archiv. Také zkrácený název školy J. J. School of Art by si zasloužil být rozepsán (Jamsetjee Jeejebhoy School of Art). Přes výše uvedené výhrady převažují klady, jedná se o kvalitní práci, ve které diplomantka prokázala, že se dokáže zorientovat v problematice, provést potřebné analýzy a získat i potřebný nadhled pro obecná hodnocení vývoje a podoby díla M. F. Husaina. Je proto škoda, že celkový dojem z této jinak kvalitní práce narušily formální nedostatky, které by se v magisterské práci již objevovat neměly.

Práci doporučuji k obhajobě.

PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.

V Praze, dne 18. 5. 2012